

[Startpagina](#) > 3 - Mijn rechten na afloop van het proces

3 - Mijn rechten na afloop van het proces

Kan ik tegen de beslissing van de rechtbank in beroep gaan?

Ja, tegen beslissingen in strafprocedures is beroep altijd mogelijk. Tegen alle beslissingen kan bij een hogere rechtbank beroep worden ingesteld via een rechtsmiddel. Bovendien kan tegen de beslissingen van de hogere rechtbank die uitspraak doet op het beroep, bij het Hooggerechtshof cassatie worden ingesteld op verschillende gronden, afhankelijk van de eerste procedure in het kader waarvan de beslissing is gegeven. Een uitzondering hierop wordt gevormd door beslissingen in procedures over lichte strafbare feiten, waartegen alleen beroep openstaat.

De termijn voor het instellen van beroep hangt af van de gevolgde procedure en gaat in op de datum van kennisgeving van de beslissing. Zo is in gewone procedures, summier procedures en procedures voor een jury de termijn tien dagen. Voor versnelde procedures en procedures over lichte strafbare feiten is deze termijn vijf dagen. Een cassatieberoep moet binnen vijf dagen worden aangekondigd en vervolgens binnen vijftien, twintig of dertig dagen worden ingesteld, afhankelijk van het gebied waar de rechtbank zetelt die de aangevochten beslissing heeft gegeven.

Welke andere mogelijkheden heb ik?

Wanneer u bij verstek bent veroordeeld (op plaatsen waar dat wettelijk mogelijk is), hebt u, ook al is de termijn daarvoor verstreken, het recht op dezelfde gronden beroep in te stellen tegen de beslissing. In dit geval moet u het beroep instellen binnen tien dagen nadat de beslissing u ter kennis is gekomen.

Zelfs als de beslissing definitief is, kan in bepaalde gevallen om nietigverklaring ervan en om een nieuwe uitspraak worden verzocht via een zogeheten "verzoek om herziening van een definitieve beslissing" (bijvoorbeeld als de veroordeling was gebaseerd op een document dat of een getuigenis die later vals is verklaard, of als er twee personen zijn veroordeeld voor hetzelfde strafbare feit, terwijl dat maar door een van hen gepleegd kon zijn, of als het Europees Hof voor de Rechten van de Mens voor de veroordeelde een gunstig arrest heeft gewezen).

In ieder geval kunt u, wanneer de rechtsmiddelen bij de rechter zijn uitgeput, een verzoek tot handhaving van een grondrecht (*recurso de amparo*) indienen bij het grondwettelijk hof, als er volgens u een grondrecht is geschonden. Zijn alle nationale rechtsmiddelen eenmaal uitgeput, dan kunt u zich ook wenden tot het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Wat gebeurt er als ik word veroordeeld?

Afhankelijk van het gepleegde strafbare feit kunnen uiteenlopende straffen worden opgelegd: vrijheidsstraffen (bv. gevangenisstraf of verbod de woonplaats te verlaten), ontneming van rechten (bv. rijverbod of taakstraf, altijd met uw instemming) en boetes (betaling van een geldbedrag). Naast de straf voor het plegen van het strafbare feit kunt u, als er schade is veroorzaakt, ook worden veroordeeld tot betaling van een schadevergoeding (civielrechtelijke aansprakelijkheid voor het gepleegde feit, die u kan worden opgelegd in het kader van dezelfde strafprocedure). Als u de boete niet betaalt, kan deze worden vervangen door een vrijheidsstraf of een taakstraf.

Strafregister

Wanneer u wordt veroordeeld, brengt dat met zich mee dat uw antecedenten worden opgenomen in het strafregister. Als u eenmaal voorkomt in het strafregister, kan dat leiden tot een hogere straf wanneer u opnieuw een strafbaar feit begaat, of komt u mogelijk niet in aanmerking voor bepaalde voordelen bij de uitvoering van aan

u opgelegde straffen (u komt dan bijvoorbeeld niet in aanmerking voor een voorwaardelijke gevangenisstraf). Nadat u uw straf hebt uitgezeten en er een bepaalde termijn is verstreken, worden uw antecedenten uit het strafregister verwijderd en kunnen zij geen negatieve gevolgen meer voor u hebben. De duur van die termijn wordt bepaald door de aard en de ernst van het strafbare feit en varieert van zes maanden voor lichte strafbare feiten tot tien jaar voor ernstigere strafbare feiten.

Uitvoering van de straf, overbrenging van gevangenen, proeftijd en alternatieve straffen

Is de veroordeling eenmaal definitief, omdat de rechtsmiddelen ertegen zijn uitgeput of omdat de beroepstermijn is verstreken zonder dat er beroep is ingesteld, dan moet de rechterlijke beslissing worden uitgevoerd, d.w.z. dan moet de opgelegde straf worden uitgezeten. Als de straf niet vrijwillig wordt uitgevoerd, zal de rechter de maatregelen treffen die nodig zijn om uitvoering af te dwingen (hij besluit bijvoorbeeld de veroordeelde door de politie te laten opsporen en aanhouden om hem gevangen te zetten, of hij besluit beslag te leggen op zijn goederen om de boete te betalen).

Opschorting van de straf: Als u bent veroordeeld tot een vrijheidsstraf (gevangenisstraf of verbod uw verblijfplaats op een bepaalde locatie, bijvoorbeeld uw woning, te verlaten) terwijl u niet eerder voor soortgelijke strafbare feiten bent veroordeeld en de gevangenisstraf niet hoger is dan een bepaalde drempel (meestal twee jaar), kan de rechter beslissen tot opschorting van uw straf. In dat geval hoeft u niet naar de gevangenis, mits u gedurende een bepaalde periode niet opnieuw een strafbaar feit begaat. Begaat u wel opnieuw een strafbaar feit voordat die periode is verstreken, dan moet u naast de straf voor het nieuwe strafbare feit mogelijk ook de eerder opgeschorte straf uitzitten. Als u daarentegen geen enkel strafbaar feit pleegt in de opschortingsperiode, wordt u geacht uw oorspronkelijke straf te hebben uitgezeten en kunt u uw antecedenten uit het strafregister laten verwijderen nadat de daarvoor wettelijk bepaalde termijn is verstreken.

In sommige gevallen legt de rechter met het oog op de opschorting van uw vrijheidsstraf andere voorwaarden op waaraan u zult moeten voldoen, zoals het ondergaan van een verplichte afkickbehandeling of het nakomen van een straatverbod of een contactverbod.

Alternatieve straf: Als de straf lager is dan drie maanden gevangenisstraf, zal de rechter die in elk geval vervangen door een lagere straf (boete, taakstraf of verbod de woonplaats te verlaten).

Als u buitenlander bent en er is u een gevangenisstraf tussen één en vijf jaar opgelegd, kan de rechter als alternatieve straf beslissen u uit te wijzen uit het nationale grondgebied en u te verbieden binnen een bepaald aantal jaren terug te keren. Is de gevangenisstraf langer dan vijf jaar, dan zult u het door de rechter vastgestelde deel van de straf moeten uitzitten en kunt u vervolgens worden uitgezet.

Overbrenging van gevangenen: Als u tot een gevangenisstraf bent veroordeeld, hebt u het recht de straf uit te zitten in een gevangenis in de buurt van uw woonadres, tenzij er uitzonderlijke redenen zijn om u dat recht te onttrekken. Als u burger van de Europese Unie bent, kunt u ook worden overgebracht naar uw eigen land om daar uw straf uit te zitten. Als u onderdaan van een derde land bent, kunt u alleen naar uw eigen land worden overgebracht als die mogelijkheid is opgenomen in internationale verdragen.

Proeftijd: Bij bepaalde zeer ernstige strafbare feiten kan de veroordeelde, naast de straffen die daarvoor kunnen worden opgelegd, onder gerechtelijk toezicht worden geplaatst en moet hij zich houden aan bepaalde maatregelen die de rechter hem kan opleggen (gewoonlijk wanneer hij na het uitzitten van een gevangenisstraf in vrijheid wordt gesteld). Die maatregelen lopen sterk uiteen en welke er wordt gekozen, hangt af van de ernst of aard van het gepleegde strafbare feit (bv. verplicht ondergaan van een medische behandeling of deelnemen aan een programma voor seksuele voorlichting, of een verbod om te gaan en te communiceren met bepaalde personen). Als die maatregelen niet worden nageleefd, kunnen er andere maatregelen worden opgelegd en in geval van ernstige of herhaalde schending van de door de rechter opgelegde maatregelen kan de veroordeelde daarvoor een nieuw strafbaar feit ten laste worden gelegd.

Een proeftijd is iets anders dan voorwaardelijke vrijlating. U komt in aanmerking voor voorwaardelijke vrijlating als u bent veroordeeld tot een gevangenisstraf, die straf al gedeeltelijk hebt uitgezeten en zich tot dat moment goed hebt gedragen. In dat geval kan de resterende gevangenisstraf worden opgeschort en kunt u worden vrijgelaten, waarbij u zich wel moet houden aan de door de rechter opgelegde maatregelen.

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.